

5. Kutsyk P., Lupak R., Kutsyk V., Protsykevych A. State Policy of the Investment Processes Development on the Market of IT Services: Analytical and Strategic Aspects of Implementation in Ukraine. Economic Annals-XXI. 2020. № 182 (3-4). P. 64-76.

*Юринець Зорина Володимирівна,
доктор економічних наук,
професор кафедри менеджменту;
Цвілій Юлія Олександрівна,
аспірантка кафедри менеджменту;
Львівський національний університет
імені Івана Франка*

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Стратегічне управління бізнесом в Україні під час війни є складним і непростим завданням. Війна в Україні спричинила появу низки проблем для стратегічного управління бізнесом: нестабільність і невизначеність (ситуація постійно змінюється, і важко передбачити майбутні події, що ускладнює розроблення стратегії розвитку); зниження попиту на товари та послуги в Україні, що призводить до ускладнення отримання доходів і покриття витрат для підприємств; пошкодження інфраструктури і складнощі для ведення бізнесу; зростання витрат на сировину, енергію й інші ресурси та банкрутство підприємств.

Відповідно до досліджень, 70% українських підприємств відчують погіршення фінансового стану внаслідок війни, 60% підприємств – зниження обсягів продажів, а 50% підприємств – скорочення штату [1].

Варто виокремити основні принципи стратегічного управління бізнесом в Україні, на які варто звернути увагу:

- Гнучкість і адаптивність, готовність до змін, здатність швидкого адаптування до нових умов [2].
- Зосередженість на найважливіших завданнях, відкладення несуттєвих проектів.
- Ефективне використання ресурсів для мінімізації витрат і підтримування власної діяльності.
- Кооперація.

Для того, щоб подолати проблеми, бізнес має бути готовими до змін і здатний швидко адаптуватися до нових умов, зосередитися на найважливіших завданнях і ефективно використовувати власні ресурси.

Насамперед бізнес для вирішення проблем з стратегічного управління в умовах війни має звернути увагу на вирішення таких питань:

- Впровадження сценаріїв розвитку. Бізнесу доцільно розробити сценарії розвитку, щоб бути готовим до різних подій і можливостей. Це дасть змогу ухвалювати рішення, які будуть ефективними за різних обставин і мати далекосяжні наслідки.

- Реалізація заходів, які спрямовані на адаптацію до змін, таких як релокація виробництва, переорієнтація на нові ринки або зміна бізнес-моделі.

- Втілення заходів щодо підвищення ефективності, такі як автоматизація, оптимізація процесів або скорочення витрат.

- Співпраця з іншими компаніями, щоб спільно вирішувати проблеми і знаходити інноваційні ідеї, нові можливості [3].

Під час розроблення сценаріїв розвитку для бізнесу потрібно враховувати **стан бойових дій і, відповідно, розвиток економіки, демографічний стан тощо; міжнародну допомогу для відновлення України у ході та після війни; зміну геополітичної ситуації в регіоні, що матиме вплив на український бізнес.**

Основні завдання стратегічного управління бізнесом в Україні сьогодні, на нашу думку, полягають у такому:

- Забезпечення виживання бізнесу. У першу чергу підприємствам доцільно забезпечити власне виживання за умов масштабної агресії росії проти України. Це означає, що вони повинні знайти способи продовжувати власну діяльність, навіть якщо це буде призводити до скорочення масштабів діяльності або зміни бізнес-моделей.

- Оптимізація діяльності. Після того, як бізнес забезпечив своє виживання, він може зосередитися на оптимізації діяльності. Заходи повинні бути спрямовані на пошук способів підвищення ефективності і зменшення витрат бізнесу.

Для реалізації зазначених принципів і завдань бізнес має звернути увагу на такі елементи стратегічного аналізу:

- Аналізування та оцінювання поточної ситуації для того, щоб виявити, які чинники впливають на їх діяльність, ефективність, конкурентоспроможність. Це дасть змогу визначити найважливіші чинники, завдання і розробити відповідну стратегію розвитку.

- Розроблення планів розвитку, що є важливим аспектом, оскільки це дає можливість підприємствам досягати своїх цілей і бути успішними. Під час формування планів розвитку доцільно враховувати стратегічні цілі бізнесу, тобто те, що бізнес хоче отримати в довгостроковій перспективі; поточний стан бізнесу; зовнішні чинники і, як вони впливають на бізнес сьогодні; прогнозування можливих подій для підприємництва. Адаптація бізнесу в Україні є вкрай вагомим передумовою для його виживання та стратегічного розвитку.

Список використаних джерел

1. Національна платформа малого та середнього бізнесу. 2022. URL: <https://platforma-msb.org>
2. Юринець З. В. Інноваційний потенціал і державна інноваційна політика в системі підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2016. Вип 4. С. 35-37
3. Денисенко М.П., Юринець З.В., Юринець Р.В., Кохан М.О. Конкурентоспроможність підприємництва в умовах інноваційно-інвестиційної модернізації економіки. Економіка та держава. 2020. № 4. С. 19-24.